

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ВИЩОЇ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ – АКТУАЛІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ КЛІНІЧНОГО ПРОВІЗОРА

Сахарова Т.С., Безугла Н.П.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

clinpharm@nuph.edu.ua

Вступ. Більш ніж 20-річний досвід підготовки в Україні фахівця з клінічної фармації продемонстрував необхідність та доцільність цього напрямку розвитку вищої фармацевтичної освіти, гармонізованого з відповідними світовими, зокрема, європейськими освітніми стандартами. Протягом цього часу змінювались акценти щодо ролі та місця клінічного провізора у системі охорони здоров'я України, що віддзеркалювалось як підвищенням зацікавленості у такому фахівці, як представника «команди з підтримки здоров'я населення», так і певним зниженням інтересу до його участі у забезпеченні програми збереження потенціалу здоров'я людини.

Мета дослідження. Дослідити сучасні виклики вищої фармацевтичної освіти – актуалізацію підготовки клінічного провізора.

Матеріали та методи. Аналіз літературних джерел у наукометричних базах даних та у мережі Інтернет.

Отримані результати. Пандемія COVID-19 внесла корективи не лише у спосіб життя людей, в організацію надання медичної допомоги, а й поставила нові завдання перед світовими системами охорони здоров'я. Пандемія показала, що за відсутності опрацьованих схем лікування з належним ступенем доказовості, переваги віддаються емпіричному підходу до вибору лікарських засобів (ЛЗ), відзначається почастищення випадків невиправданої поліпрагмазії, необґрунтованого застосування ЛЗ (зокрема, антибактеріальних ЛЗ в амбулаторній практиці), невідповідність режиму та рівня дозування всупереч інструкції до медичного застосування (наприклад, перевищення доз вітаміну D та C), недооцінення наслідків взаємодії ЛЗ різних фармакологічних груп тощо. Всі перераховане лежить в площині професійних компетенцій фахівця з клінічної фармації, що актуалізує необхідність його підготовки та широкого залучення у сферу охорони здоров'я.

На сьогодні підготовка клінічного провізора другого (магістерського) рівня вищої освіти з отриманням професійної кваліфікації «Провізор клінічний» здійснюється за освітньою програмою «Клінічна фармація» у межах спеціальності 226 Фармація, промислова фармація галузі знань 22 Охорона здоров'я. У Національному фармацевтичному університеті України (НФаУ), який є піонером з впровадження у вищу фармацевтичну освіту нових спеціальностей, була започаткована та успішно продовжується підготовка клінічного провізора. Колективом кафедри клінічної фармакології та клінічної фармації НФаУ створено дві освітні програми «Клінічна фармація», які передбачають різні терміни навчання (4 р. 10 міс. та 1 р. 6 міс.). Протягом навчання здобувачі вищої освіти оволодівають загальними та фаховими компетенціями, необхідними для забезпечення програмних результатів навчання. Серед інших виокремлюються такі, які є спеціалізованими для їх професійної діяльності: розуміння системи фармакологічного нагляду та організація моніторингу побічної дії та/або неефективності лікарської терапії; проведення наукових досліджень в галузі експериментального та клінічного вивчення шляхів метаболізму та фармакокінетики ЛЗ, їх ефективності та безпеки для визначення перспективності розробки нових фармакологічно активних речовин, відповідності нового ЛЗ вимогам реєстрації, відповідності генеричного ЛЗ

оригінальному; участь у створенні формулярних довідників, стандартів лікування конкретних захворювань в спеціалізованих галузях медицини тощо.

Висновки. Фахівець з клінічної фармації на сьогодні має задовольняти потребам медицини та фармації України, розвиток та перебудова яких зумовлені не лише соціально-економічними і науково-технічними змінами в суспільстві, але й змінами в системі охорони здоров'я, які обумовлені глобальними проблемами здоров'я населення, зокрема, в умовах пандемії коронавірусної хвороби.

ІСТОРІЯ КОМПЛЕКСУ БУДІВЕЛЬ НФАУ НА ВУЛИЦІ ОЛЕКСАНДРА НЕВСЬКОГО, 18

Северченко Т.С., Івченко А.А.

Науковий керівник: доц. Хіріна Г.О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

taisiasevercenko@gmail.com, anna.ivchenko.1k.6g@gmail.com

Вступ. Напередодні відзначення 100-річчя з дня заснування НФаУ ми намагаємося відтворити деякі маловідомі сторінки історії нашого університету. Цікавою темою є історія будівель НФаУ. Але мало кому відомо, що сучасна споруда коледжу та гуманітарного корпусу НФаУ мають свою цікаву історію.

Мета дослідження. Ознайомлення студентів з історією історичного району Харкова, у якому зараз розташований коледж та гуманітарний корпус НфаУ, зберегти історичну пам'ять про людей та події, що були з ними пов'язані.

Матеріали та методи. Широке коло відкритих історичних джерел, архівні документи, старі фотографії, біографічний, порівняльно-історичний методи.

Отримані результати. Мандруючи містом, ми дісталися до гуманітарного корпусу Національного фармацевтичного факультету, що знаходиться разом з коледжем НФаУ на вулиці Олександра Невського, 18. Здавалося, про що нам може розповісти звичайна споруда радянських часів? Які таємниці зберігає земля, де студентів вчать високим ідеалам гуманізму та людяності? А історія вулиці Олександра Невського складна та трагічна.

Вулиця, на якій знаходиться сьогодні гуманітарний корпус НФаУ, неодноразово змінювала свою назву. Історична назва – вулиця Олександра Невського, пов'язана з назвою Олександр-Невською церкви, яка тут знаходилася. В 1930-1940-х рр. вулицю на певний час перейменовували на вулицю Рівності та братерства, пізніше на вулицю Землячки. Сьогодні вулиці повернена її історична назва.

Район Харкова, у якому розташований гуманітарний корпус НФаУ (гуманітарний тому, що в ньому працюють кафедра філософії та соціології, мовної підготовки та інш.) колись називався Заїківкою. Заїківка – замиська слобода, яка виникла у 80- роках XVIII ст., та належала відомій в Харкові родині Квіток. Квітки були великими землевласниками на Слобожанщині, їм також належало велике піщане незаселене урочище біля слободи. На картах Харкова першої половини XIX ст. це урочище називається «Аравія». Ця назва пов'язана з тим, що тут було багато піску, та місцина зовнішне нагадувала пустелю. У 1883 р. поміщики Квітки-Основ'яненки розбили це урочище на ділянки з метою подальшого продажу і здачі в оренду. Через урочище, яке швидко об'єдналося зі слободою Заїківкою, були прокладені вулиці і провулки, що у 1884 р. увійшли в межі міста та вся ця територія була передана